

**Գլխավոր Գործադիր Տնօրենի
Հրաման 136Ն**

**«ՖԱՐՄ ԿՐԵԴԻՏ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՈՒՎԿ ԱԿ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ
ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԻ ՍԱԿԱԳՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

04 հուլիս 2023թ.

ք. Երևան

Հրամայում եմ՝

1. Հաստատել «Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈՒՎԿ ԱԿ կողմից իրականացվող գործառույթների սակագները՝ համաձայն հավելվածի,
2. Սույն հավելվածն ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հուլիսի 07-ից,
3. Սույն հրամանն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել Գլխավոր Գործադիր Տնօրենի 130Ն հրամանը առ 27.06.2023թ.:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն՝

Արմեն Գաբրիելյան

Հավելված
Հաստատված է «Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈւՎԿ ԱԿ
Գլխավոր Գործադիր Տնօրենի
2023թ.-ի հուլիսի 04-ի N 136Լ հրամանով
Խմբագրության հերթական համարը՝ 78

Ուժի մեջ է՝ 07.07.2023թ.-ից

**«ՖԱՐՄ ԿՐԵԴԻՏ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՈւՎԿ ԱԿ
ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԻ ՍԱԿԱԳՆԵՐ**

1. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԵՐ

1.1 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿ

Արժույթ	Գումար	Տարեկան տոկոսադրույք ¹	Ժամկետ	Վարկի սպասարկման վճար ²	Ապահովվածություն
ՀՀ դրամ	300,000 - 40,000,000	10 % - 14.4 %	3 - 120 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % - 12 %			

1.2 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՐԶ ՎԱՐԿ

ՀՀ դրամ	300,000 - 5,000,000	10 % - 14.4 %	3 - 36 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % - 12 %			

1.3 «ԱՌԱՏ ԿԱԹ» ԱՐԺԵՇՂԹԱՅԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

ՀՀ դրամ	300,000 - 40,000,000	12 % - 13 %	3 - 84 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական	Գրավ, երաշխավորություն
---------	----------------------	-------------	-------------	---------------------------------	------------------------

1.4 «ԱՅԳԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՊՐՈԴՈՒԿՏ»

ՀՀ դրամ	300,000 - 80,000,000	2 % - 4,5 %	3 - 120 ամիս	Չի պահանջվում	Գրավ, երաշխավորություն
---------	----------------------	-------------	--------------	---------------	------------------------

1.5 ԻՆՏԵՆՍԻՎ ԱՅԳԵԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ, ԱՐԴԻԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԵՎ ՈՉ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱՐԺԵՔ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍՈՒՄՍԻՂԱՎՈՐՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՎԱՐԿԵՐ³

ՀՀ դրամ	1,250,000 - 40,000,000	12 % - 14 %	3 - 96 ամիս	Չի պահանջվում	Գրավ, երաշխավորություն
---------	------------------------	-------------	-------------	---------------	------------------------

1.6 ՎԱՐԿ «ԱԶԱԿԻՑ»

ՀՀ դրամ	120,000 - 3,000,000	0 %	1 - 7 ամիս	Վարկի գումարի 2.5 % ամսական	Չի պահանջվում
---------	---------------------	-----	------------	-----------------------------	---------------

1.7 ՎԱՐԿ «ՈՆԻՎԵՐՍԱԼ»

ՀՀ դրամ	300,000 – 30,000,000	21.9 % - 23.9 %	8 - 60 ամիս	Վարկի գումարի 0,15 % ամսական	Գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	14 % - 18 %			

2. ԲԻԶՆԵՍ ՎԱՐԿԵՐ

2.1 ՓՄՁ ՎԱՐԿ³

ՀՀ դրամ	300,000 - 40,000,000	10 % – 14.4 %	3 - 60 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % – 12 %			

2.2 ՓՄՁ ՓՈՔԵՐ ՎԱՐԿ³

ՀՀ դրամ	300,000 – 5,000,000	10 % – 14.4 %	3 - 36 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % – 12 %			

2.3 ԱԳՐՈՒԲԻԶՆԵՍԻ ՎԱՐԿ

ՀՀ դրամ	300,000 – 70,000,000	10 % – 14.4 %	3 – 84 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % – 12 %			

2.4 ՎԱՐԿ «ԱԶԱԿԻՑ»

ՀՀ դրամ	120,000 – 3,000,000	0 %	1 - 7 ամիս	Վարկի գումարի 2.5 % ամսական	Չի պահանջվում
---------	---------------------	-----	---------------	--------------------------------	---------------

2.5 ՎԱՐԿ «ՈՆԻՎԵՐՍԱԼ»

ՀՀ դրամ	300,000 – 30,000,000	21.9 % - 23.9 %	8 - 60 ամիս	Վարկի գումարի 0,15 % ամսական	Գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	14 % - 18 %			

3. ԼԻԶԻՆԳ³

3.1 ԼԻԶԻՆԳ⁴

ՀՀ դրամ	300,000 - 40,000,000	10 % - 23.9 %	6 - 72 ամիս	Չի պահանջվում	Կարող է պահանջվել գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % - 18 %			

3.2 ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԼԻԶԻՆԳ⁵

ՀՀ դրամ	300,000 - 40,000,000	10 % - 14.4 %	3 – 72 ամիս	Չի պահանջվում	Կարող է պահանջվել գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	9 % - 12 %			

4. ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ՎԱՐԿԵՐ

4.1 ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ՎԱՐԿ ³

ՀՀ դրամ	1,000,000 – 35,000,000	10 % – 22 %	12 - 72 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Գրավ, երաշխավորություն
ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ կամ համարժեք ԱՄՆ դոլար	8 % – 18 %			

4.2 «ՋԵՐՄ ՕՋԱԽ» ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ՎԱՐԿ ³

ՀՀ դրամ	300,000 – 3,000,000	14 %	60 - 72 ամիս	Վարկի գումարի 0 - 0,1 % ամսական՝ կախված ֆինանսավորման աղբյուրից	Երաշխավորություն
---------	---------------------	------	-----------------	--	------------------

ՎԱՂԱԺԱՄԿԵՏ ՄԱՐՄԱՆ ՏՈՒՅԺ ⁵

Հ/Հ	Վարկատեսակ	Տոյժի չափը
1.	Գյուղատնտեսական վարկեր	5,000,000 ՀՀ դրամը (կամ համարժեք արտարժույթը) գերազանցող պայմանագրային գումարով վարկերն ամբողջությամբ մարելիս վարկառուն վճարում է պայմանագրով նախատեսված 90 օրվա տոկոսագումարի և վարկի վերջնական մարման օրվա դրությամբ փաստացի վճարված տոկոսագումարների դրական տարբերությունը:
	Ագրոբիզնեսի վարկ	
2.	Բիզնես վարկեր (բացառությամբ Ագրոբիզնեսի վարկը)	5,000,000 ՀՀ դրամը (կամ համարժեք արտարժույթը) գերազանցող պայմանագրային գումարով վարկն/լիզինգն ամբողջությամբ մարելիս վարկառուն/լիզինգառուն վճարում է պայմանագրով նախատեսված 180 օրվա տոկոսագումարի և վարկի/լիզինգի վերջնական մարման օրվա դրությամբ փաստացի վճարված տոկոսագումարների դրական տարբերությունը:
	Լիզինգ	

ԱՅԼ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հ/Հ	Գործառնության նկարագրություն	Սակագին
1.	Հաճախորդի դիմումի հիման վրա գործող վարկի, լիզինգի պայմանների (բացառությամբ գրավների փոփոխության) վերանայում ⁶	15,000 ՀՀ դրամ յուրաքանչյուր պայմանագրի համար
2.	Հաճախորդի դիմումի հիման վրա գործող վարկի, լիզինգի անշարժ գույքի գրավի արգելանքից ազատում, գրավի առարկայի փոփոխություն, գրավի առարկայի սեփականատիրոջ փոփոխություն, գրավի առարկային վերաբերվող այլ փոփոխություններ ⁶	20,000 ՀՀ դրամ յուրաքանչյուր պայմանագրի համար
3.	Հաճախորդի դիմումի հիման վրա գործող վարկի, լիզինգի շարժական գույքի գրավի արգելանքից ազատում, գրավի առարկայի փոփոխություն, գրավի առարկայի սեփականատիրոջ փոփոխություն, գրավի առարկային վերաբերվող այլ փոփոխություններ ⁶	10,000 ՀՀ դրամ յուրաքանչյուր պայմանագրի համար
4.	Գրավի առարկան վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնելու համաձայնության տրամադրում	5,000 ՀՀ դրամ
5.	Հաճախորդի դիմումի հիման վրա գործող վարկի, լիզինգի երաշխավորության փոփոխություն, դադարեցում	10,000 ՀՀ դրամ յուրաքանչյուր երաշխավորի համար
6.	Պարտավորությունների մասին և այլ բովանդակությամբ տեղեկանքի տրամադրում	5,000 ՀՀ դրամ
7.	Վարկի գումարի բանկային փոխանցման միջնորդավճար ⁷	3,000-60,000 ՀՀ դրամ՝ կախված սպասարկող բանկի սակագնից

1. «Հազարամյակի մարտահրավերներ հիմնադրամ» (այսուհետ՝ ՀԼԸ) միջոցներով տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանվում է տարեկան 12 տոկոս:

«Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի» միջոցներով տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանվում է տարեկան 13.9 տոկոս:

«KfW բանկի» «ՀՀ Գյուղատնտեսության ոլորտի աջակցում» վարկային ծրագրի 3-րդ փուլի շրջանակներում տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանվում է տարեկան 13.5 տոկոս:

«Ասիական զարգացման բանկի» միջոցներով տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանվում է տարեկան 12.9 տոկոս:

«Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի» (այսուհետ՝ ԳԶԱՀ) միջոցներով տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն տոկոսադրույքը սահմանվում է ՀՀ դրամի դեպքում՝ տարեկան 12 տոկոս, իսկ ԱՄՆ դոլարի դեպքում՝ առավելագույն փաստացի տոկոսադրույքը սահմանվում է տարեկան 12 տոկոս:

2. Վարկի սպասարկման վճար պահանջվում է միայն ՀԱՀ միջոցներով, ԳԶԱՀ-ից փոխառության տրամադրման հայտային եղանակով ներգրավված միջոցներով և սեփական միջոցներով տրամադրված վարկերի դեպքում:

Վարկի սպասարկման վճարը հաշվարկվում է վարկի փաստացի մնացորդի նկատմամբ:

Վարկի սպասարկման վճարի մարումները սահմանվում են տվյալ վարկի մարումների ժամանակացույցով սահմանված վարկի և/կամ տոկոսի յուրաքանչյուր մարման օրը՝ բացառությամբ «Վարկ Աջակից» վարկատեսակի վարկերի, որոնց դեպքում վարկի սպասարկման վճարների մարումների համար կարող է սահմանվել նաև ամսական ժամանակացույց՝ անկախ վարկի և/կամ տոկոսների մարումների օրերից:

Սպառողական կոոպերատիվների վարկավորման դեպքում՝ անկախ ֆինանսավորման աղբյուրից, վարկի սպասարկման վճար չի պահանջվում:

3. Ինտենսիվ այգեգործության զարգացման, արդիական տեխնոլոգիաների ներդրման և ոչ ավանդական բարձրարժեք մշակաբույսերի արտադրության խթանման համար տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի վարկերի տոկոսները սուբսիդավորվում են պետության կողմից (մասամբ կամ ամբողջությամբ), որի արդյունքում վարկառուն վճարում է վարկի տոկոսները հաշվարկված 5 % տարեկան, իսկ գյուղատնտեսական կոոպերատիվների, սոցիալական աջակցություն ստացող սահմանամերձ բնակավայրերի տարածքներում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողների, զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության իրականացման կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում հաշմանդամ դարձած քաղաքացիների, գյուղատնտեսությունում տնտեսավարող երիտասարդների (18-35 տարեկանը չլրացած ֆիզիկական անձինք), այգեհիմնման և/կամ ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման դեպքում նաև գերնորմատիվային ջրապահանջարկ ունեցող հողատարածքներում ներդրողների համար վարկի տոկոսները սուբսիդավորվում են ամբողջությամբ:

Գյուղատնտեսական տեխնիկայի լիզինգի սուբսիդավորման ծրագրի շրջանակներում լիզինգը տրամադրվում է 3-72 ամիս ժամկետով, առավելագույնը 14 % անվանական տոկոսադրույքով, իսկ տոկոսները մասամբ կարող են սուբսիդավորվել պետության կողմից, որի արդյունքում լիզինգառուն վճարում է 2 % տարեկան, իսկ սոցիալական աջակցություն ստացող սահմանամերձ բնակավայրերի տարածքներում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողների և զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության իրականացման կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում հաշմանդամ դարձած քաղաքացիների համար լիզինգի տոկոսները սուբսիդավորվում են ամբողջությամբ:

Ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումների լիզինգի սուբսիդավորման ծրագրի շրջանակներում լիզինգը տրամադրվում է 3-60 ամիս ժամկետով, իսկ տոկոսները մասամբ սուբսիդավորվում են պետության կողմից՝ մինչև 10 տոկոսային կետ ՀՀ դրամի դեպքում և մինչև 6 տոկոսային կետ՝ ԱՄՆ դոլարի դեպքում, իսկ սոցիալական աջակցություն ստացող սահմանամերձ բնակավայրերի տարածքներում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողների համար լիզինգի տոկոսները սուբսիդավորվում են ամբողջությամբ:

«Տնտեսության արդիականացման միջոցառում» ծրագրով տրամադրված սարք, սարքավորումների, բաղկացուցիչ մասերի վարկի/լիզինգի տոկոսադրույքը սուբսիդավորվում է 42 ամսվա ընթացքում՝ լիզինգի դեպքում 10 տոկոսի չափով, իսկ վարկերի դեպքում՝ 8 տոկոսի չափով:

«Բնակարանների և անհատական բնակելի տների էներգաարդյունավետ վերանորոգման աշխատանքների պետական աջակցության» ծրագրով տրամադրվող վերանորոգման վարկերի անվանական տոկոսադրույքը չի կարող գերազանցել 14 %-ը և սուբսիդավորվում են այնպիսի չափաքանակով, որ.

- Սահմանամերձ կամ բարձր լեռնային բնակավայրում վերանորոգվող գույքի մասով վարկի տոկոսադրույքը կազմի 0 %,
- Սահմանամերձ բնակավայր չհանդիսացող գյուղական բնակավայրում վերանորոգվող գույքի մասով վարկի տոկոսադրույքը կազմի 2 %,
- Սահմանամերձ բնակավայր չհանդիսացող քաղաքային բնակավայրում վերանորոգվող գույքի մասով վարկի տոկոսադրույքը կազմի 3 %,
- Երևան քաղաքում վերանորոգվող գույքի մասով վարկի տոկոսադրույքը կազմի 5 %:

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի» միջոցներով տրամադրվող վարկի տարեկան տոկոսադրույքը չի կարող գերազանցել ՀՀ դրամի դեպքում 11 %-ը, իսկ ԱՄՆ դոլարի դեպքում՝ 8 %-ը:

4. Սահմանվում է լիզինգի առարկայի սեփականության իրավունքի փոխանցման վճար 5,000 ՀՀ դրամ:

5. «ՀԱՀ Հայաստան հիմնադրամի» միջոցներով տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն գումարը սահմանվում է 30.000.000 ՀՀ դրամ: ՀԱՀ Հայաստան հիմնադրամի միջոցներով, «Ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումների և Գյուղատնտեսական տեխնիկայի լիզինգի սուբսիդավորման» ծրագրով տրամադրված վարկի/լիզինգի դեպքում՝ անկախ գումարից, վաղաժամկետ մարման տույժ չի գանձվում:

«KfW» բանկի միջոցներով տրամադրվող վարկի/լիզինգի առավելագույն ժամկետը սահմանվում է 60 ամիս:

6. Եթե վարկի պայմանների վերանայումն իրականացվել է «Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈւՎԿ ԱԿ նախաձեռնությամբ կամ դրա անհրաժեշտությունը առաջացել է տարերային աղետի հետևանքով, ապա վարկի պայմանների վերանայման միջնորդավճար չի պահանջվում:

Եթե գործող վարկի գրավի արգելանքից ազատումը, գրավի առարկայի փոփոխությունը, գրավի առարկայի սեփականատիրոջ փոփոխությունը և գրավի առարկային վերաբերվող այլ փոփոխություններն իրականացվում են «Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈւՎԿ ԱԿ նախաձեռնությամբ, կամ գրավի առարկային վերաբերվող փոփոխության արդյունքում ընդլայնվում, կամ բարելավվում է գրավի առարկան, ապա դրանց գծով միջնորդավճար չի պահանջվում:

7. Պահանջվում է արտարժույթային վարկերի դեպքում, երբ հաճախորդը ցանկանում է վարկի գումարը ստանալ այլ բանկում, քան առաջարկվել է կազմակերպության կողմից:

Ժամկետանց գումարների տույժը սահմանվում է 0.13 տոկոս օրական՝ ժամկետանց գումարի նկատմամբ (ժամկետանց մայր գումար և ժամկետանց տոկոսագումար, իսկ Վարկ-աջակից վարկատեսակի վարկերի դեպքում՝ նաև ժամկետանց սպասարկման վճար): Անընդհատ ժամկետանց օրերի քանակը 270 օրը գերազանցելու դեպքում տույժերի հաշվարկը դադարում է:

Քննարկեցին՝

ԳԳՏ տեղակալ / Գործառնական տնօրեն Մ. Պետրոսյան _____	ԳԳՏ տեղակալ / Վարկային տնօրեն Հ. Եղիազարյան _____	ԳԳՏ տեղակալ / Ֆինանսական տնօրեն Ա. Սարգսյան _____
Ներքին աուդիտի պետ Մ. Ավագյան _____	ԳԳՏ տեղակալ / Տարածքային զարգացման գծով տնօրեն Ա. Լոբյան _____	Գլխավոր հաշվապահ Հ. Հովհաննիսյան _____